

Лях Михайло Михайлович

**Професор кафедри
нафтогазового обладнання
Івано-Франківського
національного технічного
університету нафти і газу**

**Відмінник освіти України.
Лауреат Державної премії
України в галузі науки і техніки**

Народився 4 березня 1949 р. в с. Кольчино Мукачівського району Закарпатської області в родині Михайла Івановича та Софії Юріївни Ляхів. Батько працював головним інженером Мукачівського верстатобудівного заводу.

У 1956–1964 рр. М. М. Лях навчався в Кольчинській восьмирічній школі, неодноразово брав участь в районних і обласних олімпіадах. 9-й і 10-й класи навчався в Мукачівській середній школі № 2 ім. Т. Г. Шевченка. У 1966 р. вступив до Івано-Франківського філіалу Львівського політехнічного інституту, а в 1971 р. закінчив Івано-Франківський інститут нафти і газу (ІФІНГ) за спеціальністю «Машини та обладнання нафтових і газових промислів».

У 1971–1974 рр. працював у Центральній нафтогазорозвідувальній експедиції глибокого буріння Бухарського геологорозвідувального тресту в Узбекистані. Виконував обов'язки дизеліста, старшого дизеліста-моториста, старшого інженера — механіка, начальника механічних майстерень експедиції. Під час роботи в Узбекистані, згідно з Постановою Колегії Мінгео Узбекиської РСР від 27 грудня 1973 р., нагороджений знаком «Переможець змагання», а також грамотами за успішну роботу в експедиції.

У 1974–1979 рр. працював у науково-дослідному секторі ІФІНГ на посадах інженера, старшого інженера та наукового співробітника. Займався розробленням, дослідженням і впровадженням у виробництво ежекторних насосних установок, системи автоблокування бурових установок (САБУ) тощо. Роботи були визнані та відзначені на високому рівні. У 1975 і 1979 рр. нагороджений медалями та Дипломом Головного комітету ВДНГ СРСР.

Згідно з Наказом-постановою № 163/12 від 22 березня 1979 р. Міністерства нафтової промисловості СРСР і Президії Центральної ради Всесоюзного товариства винахідників і раціоналізаторів

нагороджений першою премією за роботу «Система автоблокування бурових установок (САБУ-1)».

З 1979 р. — на викладацькій роботі. Спочатку обіймав посади асистента і доцента ІФІНГ. Сьогодні працює професором кафедри нафтогазового обладнання ІФНТУНГ.

Одночасно з педагогічною працею, постійно займався і займається науково-технічною діяльністю, пов'язаною з дослідженням та вдосконаленням бурового і нафтогазопромислового обладнання, а також дослідженням зміни властивостей потоків газорідних і рідинногазових сумішей у сепараційному обладнанні та піногенеруючому устаткуванні. У 1988 р. при Державному комітеті СРСР у справах винахідництва і відкриттів закінчив Вищі державні курси підвищення кваліфікації керівних, інженерно-технічних та наукових працівників з питань патентування і винахідництва.

У 2002–2014 рр. завідував університетською науково-дослідною лабораторією бурового обладнання та технологічних процесів.

У 1994 р. успішно захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук. З 1998 р. — член-кореспондент Української нафтогазової академії. Є науковим керівником аспірантів, підготував три кандидати наук.

Під час викладацької роботи за визначні наукові досягнення та плідну педагогічну діяльність нагороджений: Почесною грамотою Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти Української РСР (1983), Дипломом наукового керівника переможця республіканського конкурсу студентських наукових робіт (1987), нагрудним знаком «Винахідник СРСР» (1988), Почесною грамотою НАК «Нафтогаз України» (2000, 2001), відзнакою Президії Центральної ради Профспілки працівників нафтової і газової промисловості України (2007), знаком «Відмінник освіти України» (2009), почесною відзнакою НАК «Нафтогаз України», медаллю III ступеня (2009), Державною премією України в галузі науки і техніки за роботу «Підвищення ефективності розробки родовищ вуглеводнів на основі використання компресорного устаткування нового покоління» (2017) тощо.

Автор понад 200 наукових праць, зокрема й монографій, закордонних публікацій, а також більше ніж 70 авторських свідоцтв на винаходи і патентів на винаходи та корисні моделі. Більшість робіт виконано у співавторстві. Патентна діяльність М. М. Ляха здебільшого пов'язана з нафтогазовою промисловістю, екологією та іншими напрямками. Поряд із наукою, займався художнім малюванням. Отримав подяку і свідоцтво голови оргкомітету та голови журі Міжнародного конкурсу «Плакат Олімпіади — 80».

Презентація лабораторно-експериментальної установки

З магістрами ІФНТУНГ на буровій установці